V. ŽODŽIŲ PRIEŠDĖLIŲ RAŠYBA

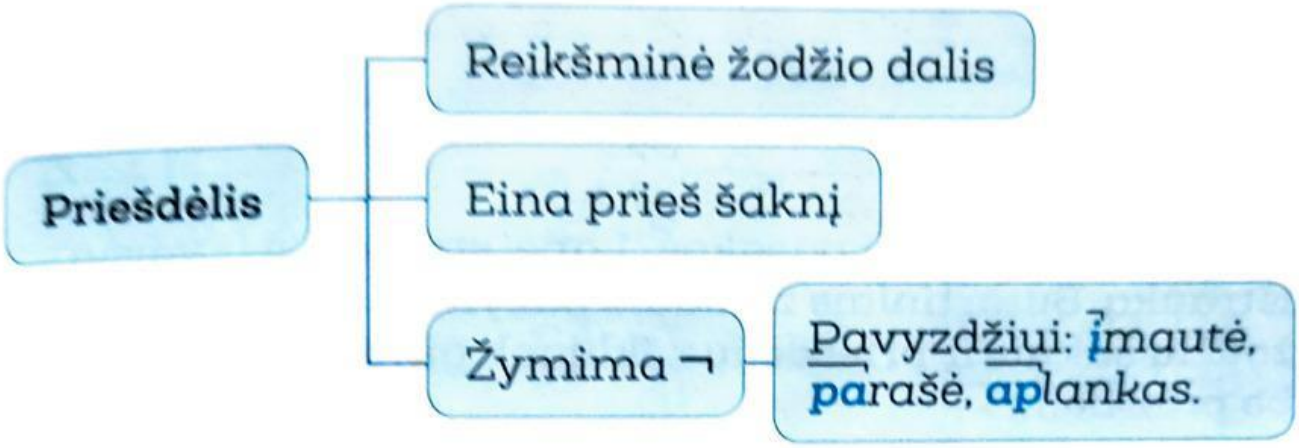

Priešdėlio nustatymas

1 Remdamasis schema baik rašyti taisyklę.

Priešdėlis yra _____ dalis.
Jis eina prieš _____. Priešdėlį žymime sutartiniu ženklu _____. Pavyzdžiui, pasiuvo, įsiuvo, _____,
_____.

2 Perskaityk giminiškų žodžių poras. Pabrauk žodžius su priešdėliais. Priešdėlius pažymėk sutartiniu ženklu (¬).

Parėjo – ėjo.
Nešė – įnešė.
Tarė – aptarė.
Metė – įmetė.
Atbėgo – bėgo.
Išskrido – skrido.
Rašė – užrašė.

LIVEWORKSHEETS

3 **Atskirk žodžius ir juos nurašyk. Priešdėlius pažymėk sutartiniu ženklu (¬).**

Subėgoparjojoatnešėapgavonunešėužmetė.

4 **Perskaityk lietuvių pasakos „Lapė, strazdelis ir varna“ ištrauką. Sutartiniais ženklais pažymėk pabrauktų žodžių šaknis ir priešdėlius. Įklijuok giminiškus žodžius be priešdėlių.**

Vidury miško, eglėj susikrovė strazdelis sau gūžtelę ir <u>sudėjo</u> [ ] penkis kiaušinėlius, ir iš jų <u>išperėjo</u> [ ] penkis strazdžiukus.

Strazdelis išmetė vieną vaikelį, lapė <u>sugriebė</u> [ ] ir nusinešė. Paskui <u>atbėgo</u> [ ] ir vėl <u>pradėjo</u> [ ] gąsdint strazdelį, ir jis <u>išmetė</u> [ ] jai kitą vaikelį.

5 **Perskaityk giminiškų žodžių poras. Sutartiniu ženklu (¬) pažymėk priešdėlius. Nurašyk žodžius su nosinėmis raidėmis priešdėliuose.**

Sąrašas – surašė.
Sąsiuvinis – susiuvo.
Sąlyga – sulygo.
Įrašas – surašė.
Įlanka – sulenkė.
Įdomus – sudominti.

LIVEWORKSHEETS

6 Mįslėse sutartiniais ženklais pažymėk pabrauktų žodžių šaknis, galūnes ir priešdėlius. Skliaustuose parašyk giminišką žodį be priešdėlio. Rodyklėmis sujunk mįslę ir nupieštą jos atsakymą.

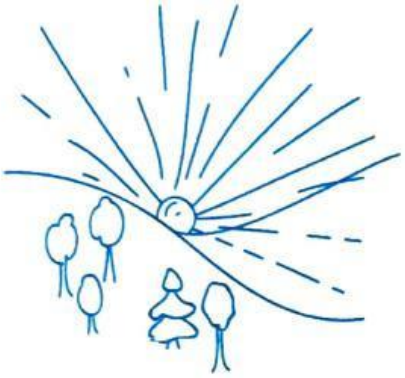

Aukso lenta <u>praskilo</u> (_____), visas svietas* <u>sukilo</u> (_____).

Be kojų, be sparnų į medį <u>įskrido</u> (_____).

Pilnas tvartas raudonų arkliokų, vienas juodas <u>iššoko</u> (_____) ir visus <u>suspardė</u> (_____).

7 Patarlėse įrašyk tinkamus žodžius su priešdėliais (įkrisi, išveda, užauga, privers, užkliudė, nekainuoja).

Nekišk piršto tarp durų – _____.

Nekask duobės kitam, nes pats _____.

Mandagumas nieko _____,
o viską perka.

Mažas grūdas dideliu medžiu _____.

_____ širšių lizdą.

Blogi draugai ir gerą _____ iš kelio.

*Svietas (senoji svetimybė) – pasaulis.

LIVEWORKSHEETS

Priešdėlių rašyba

1 Sudaryk žodžių, pridėdamas tinkamų priešdėlių **iš-**, **į-**, **už-**, **at-**, **ap-**. Žodžius užrašyk.

Dainavo – _____

Gręžė – _____

Drįso – _____

Sakė – _____

Tęsė – _____

Suko – _____

2 Sudaryk giminiškų žodžių, pridėdamas priešdėlius **į-**, **iš-**. Žodžius užrašyk.

Nešė – _____, _____

Vežė – _____, _____

Sakė – _____, _____

Šliaužė – _____, _____

3 Sudaryk žodžius iš pateiktų reikšminių žodžio dalių.

Pavyzdžiui: *už + trauk + iau → užtraukiau.*

Už + valg + ome → _____

Už + tar + ėme → _____

Iš + deg + ei → _____

Už + kand + u → _____

Iš + drįs + ote → _____

Iš + gręž + ei → _____

LIVEWORKSHEETS

4 Patarlėse įrašyk praleistas raides. Nurašyk žodžius su priešdėliais.

Upės neu__tvenksi, jūros nei__semsi. __eško kaip nusk__sta avis savo vilnų. Ilgam užte__s ir mažo, jei su saiku! Ir akmuo vietoj g__lėdamas apž__lia. Lengva pam__sti, bet sunk__ atrasti. __žia kaip b__tės avily. Užkli__dė širšių l__zdą.

_____

_____

_____

_____

_____

5 **Mįslėse įrašyk praleistas priešdėlių priebalses š, ž. Sutartiniu ženklu (¬) pažymėk priešdėlius. Įmink mįsles ir įrašyk atsakymus (pirštai ir dantys; langas; naktis; melas; apynys; akys; mėnulis).**

Be rankų, be kojų ant karties u__lipa. _____

Dešimt dirba, o ką u__dirba, trisdešimt du suvalgo.

_____

Dieną ir naktį i__plėtęs akis. _____

Aklas pamatė, kurčias i__girdo, nebylys pasakė.

_____

Dviem pupom visus laukus u__sėja. _____

Vidury dvaro i__kilusi aukso lėkštė karo. _____

Močė* juoda skara užsigobė, visiem šviesą u__grobė.

_____

*Močė – močia, motina.

LIVEWORKSHEETS

6 Perskaityk Vytauto Tamulaičio pasakos „Svirplio muzikanto kelionės“ ištrauką. Įklijuok pabrauktų žodžių giminiškus žodžius be priešdėlių. Parašyk, kas nupiešta.

_____

_____

– O kas yra gyvenimas? – nedrąsiai _____ paklausė _____ puoduko qselė, įkritusi _____ į plyšį.

– Vaje, kokia tu nelaiminga _____, kad to nežinai _____! – sušuko svirplys. – Gyventi – tai reiškia būti kam nors naudingam šioje žemėje.

– Ačiū, dabar aš suprantu, – atsakė _____ puoduko qselė labai nuliūdusi. – Kai puodukas nukrito nuo stalo žemėn ir kai aš nudužau _____, niekam manęs nereikia _____. Kaip tai liūdna sužinoti _____, kad jau nebegyveni...

7 Sudaryk giminiškų žodžių, pridėdamas priešdėlius **už-**, **ap-**. Žodžius užrašyk.

Kalbėjo – _____, _____.

Lipo – _____, _____.

Žėlė – _____, _____.

Degė – _____, _____.

LIVEWORKSHEETS

8 Nurašyk žodžius su priešdėliu **už-**. Sutartiniais ženklais pažymėk šaknis, galūnes ir priešdėlius.

Užbraukė liniją, piktai atsakė, pernešė stalą, užžėlė žole, užbūrė princesę, žalia usnis, panešė kuprinę, užgavo širdį, užsakė knygą, užtęsė pamoką, įsegė į plaukus, užsegė sagą.

9 Nurašyk žodžius su priešdėliu **iš-**. Sutartiniais ženklais pažymėk šaknis, galūnes ir priešdėlius.

Išėjo iš namų, užėjo į butą, iššoko iš krūmų, perbėgo gatvę, išgarsino mokyklą, negrįžo į kiemą, išgręžė skylę, parašė draugui, išskyrė draugus, išstūmė į gatvę, padovanojo knygą, išskalbė uniformą.

10 Parašyk pateiktų žodžių reikšmines dalis.

Pavyzdžiui: *uždengė → už + deng + ė.*

Užsakė → _____.

Iššovė → _____.

Išgręžė → _____.

Nedrįso → _____.

Nutęsė → _____.

Išsiurbė → _____.

LIVEWORKSHEETS